

Postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie

z dnia 14 grudnia 2005 r.

II OZ 1330/05

Teza źródłowa

Udzielenie ochrony tymczasowej w postaci wstrzymania wykonania decyzji nakazującej cudzoziemcowi opuszczenie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej /Dz. U. nr 128 poz. 1176 ze zm./ do czasu zakończenia postępowania sądowoadministracyjnego w sprawie decyzji odmawiającej nadania statusu uchodźcy jest związane ze standardami rzetelnej procedury i realizacją prawa do sądu. Mając na uwadze skutki wykonania decyzji, za odmową wstrzymania wykonania takiej decyzji muszą przemawiać wyjątkowe okoliczności.

Naczelny Sąd Administracyjny po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Ogólnoadministracyjnej zażalenia Jumasheva O. na postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 11 października 2005 r., V SA/Wa 1687/05 odmawiające wstrzymania wykonania zaskarżonej decyzji w sprawie ze skargi Jumasheva O. na decyzję Rady do Spraw Uchodźców z dnia 11 lutego 2005 r., (...) w przedmiocie odmowy nadania statusu uchodźcy postanawia: uchylić zaskarżone postanowienie; wstrzymać wykonanie decyzji Rady do Spraw Uchodźców z dnia 11 lutego 2005 r., (...).

UZASADNIENIE

Opis sprawy

Rada do Spraw Uchodźców decyzją z 11 lutego 2005 r. utrzymała w mocy decyzję Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców o odmowie nadania statusu uchodźcy, obywatelce Turkmenistanu, Ogulgerek J. i nakazała opuszczenie w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W skardze na powyższą decyzję, wniesioną do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, skarżąca wniosła o wstrzymanie decyzji Rady do Spraw Uchodźców w części dotyczącej nakazu opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji Rady.

Postanowieniem z dnia 11 października 2005 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie odmówił wstrzymania wykonania zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd podniósł, że wniosek skarżącej o wstrzymanie wykonania decyzji nie został dostatecznie uzasadniony, gdyż skarżąca ograniczyła się jedynie do ogólnego stwierdzenia, że wykonanie zaskarżonej decyzji może doprowadzić do powstania nieodwracalnej szkody w ten sposób, że w razie wyjazdu do kraju pochodzenia życie skarżącej byłoby zagrożone. Jednocześnie skarżąca nie zawarła żadnych twierdzeń przemawiających za uwzględnieniem wniosku. Sąd podkreślił, że instytucja wstrzymania wykonania decyzji ma charakter wyjątkowy i że skarżąca nie uprawdopodobniła, by wykonanie zaskarżonej decyzji mogłoby rodzić niebezpieczeństwo spowodowania trudnych do odwrócenia skutków.

W zażaleniu na powyższe postanowienie skarżąca wskazała, iż działania podejmowane przez władze Turkmenistanu wobec Świadków Jehowy stanowią prześladowania w rozumieniu art. 1A Konwencji Genewskiej z dnia 28 lipca 1951 r. /Dz. U. nr 119 poz. 515/. Niezwłoczne opuszczenie terytorium Polski uniemożliwi jej korzystanie z prawa do sądu oraz ochrony, którą gwarantują jej przepisy prawa międzynarodowego w razie uwzględnienia wniesionej skargi.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Argumentacja

Zażalenie ma usprawiedliwione podstawy.

Zgodnie z art. 61 par. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi /Dz. U. nr 153 poz. 1270 ze zm./ wstrzymanie wykonania aktu lub czynności jest możliwe, gdy taki akt lub czynność prowadzą do niebezpieczeństwa wyrządzenia znacznej szkody lub spowodowania trudnych do odwrócenia skutków.

Nakazanie cudzoziemcowi opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanowi integralną część decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy i zgody na pobyt tolerowany /art. 16 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - Dz. U. nr 128 poz. 1176 ze zm./. W zakresie rozstrzygnięcia o obowiązku opuszczenia terytorium Polski stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w sprawie wydalenia /art. 16 ust. 5 ustawy. Wyjazd cudzoziemca z Polski przed rozpoznaniem sprawy przez sąd, pozbawia go nie tylko możliwości osobistego uczestnictwa w postępowaniu sądowym, ale także sprawia, że w razie ewentualnego uwzględnienia skargi, udzielona cudzoziemcowi ochrona sądowa może okazać się iluzoryczna. Jedynym środkiem ochrony dla cudzoziemca jest zatem uzyskanie wstrzymania wykonania zaskarżonej decyzji. Przymusowe opuszczenie terytorium Polski uniemożliwi zatem skarżącej skorzystanie w pełnym zakresie z prawa do sądu a nadto, w razie uwzględnienia skargi, nie zostanie udzielona jej ochrona międzynarodowa, zgodnie z Konwencją dotyczącą statusu uchodźców, sporządzoną w Genewie 28 lipca 1951 r. oraz Protokołem Nowojorskim dotyczącym statusu uchodźców, sporządzonym w Nowym Jorku 31 stycznia 1967 r. /Dz. U. 1991 nr 119 poz. 515, 516, 517, 518/. Udzielenie ochrony tymczasowej w postaci wstrzymania wykonania decyzji nakazującej cudzoziemcowi opuszczenie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej /Dz. U. nr 128 poz. 1176 ze zm./ do czasu zakończenia postępowania sądownoadministracyjnego w sprawie decyzji odmawiającej nadania statusu uchodźcy jest związane ze standardami rzetelnej procedury i realizacją prawa do sądu. Mając na uwadze skutki wykonania decyzji, za odmową wstrzymania wykonania takiej decyzji muszą przemawiać wyjątkowe okoliczności.

Z powyższych względów Naczelny Sąd Administracyjny uważa za uprawdopodobnione, że wykonanie zaskarżonej decyzji mogłoby narazić skarżącego na trudne do odwrócenia skutki. Mając na uwadze powyższe należało, na podstawie art. 197 par. 2 w zw. z art. 188 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz art. 61 par. 3 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, orzec jak w sentencji postanowienia.